

El gest de l'IRA de destruir els seus arsenals, confirmat per una comissió internacional, hauria de servir per deixar sense arguments els unionistes, entestats encara a bloquejar el procés de pau i la represa del funcionament de les institucions d'autogovern a Irlanda del Nord.

El reverend probritànic Ian Paisley qualifica d'enganyifa la destrucció de l'arsenal de l'IRA.

La teulada de Paisley

Ningú no hagués dit mai que l'IRA acabaria destruint les seves armes. Ni tan sols quan es va signar l'acord de Divendres Sant el 1998, ja que eren molts els que titllaven d'irreals aquestes pretensions dels polítics unionistes (probritànics). De fet, aquesta qüestió, entre d'altres, fou la que costà la carrera política al líder unionista David Trimble i la desfeta del seu partit, el Partit Unionista de l'Ulster (UUP), a mans dels unionistes extremistes del Partit Democràtic de l'Ulster (DUP), liderat pel reverend Ian Paisley. Les armes de l'IRA eren l'argument principal que esgrimien els sectors unionistes per oposar-se a compartir el poder autonòmic d'Irlanda del Nord que es dissenyà a partir de la pau. De res no valia contraargumentar que per molt que es destruís fins a l'última pistola sempre es podrien reomplir els arsenals amb un mercat tan negre com el de les armes, o que mai no es podria decomissar la ment d'una persona que havia après a fer llançaments casolans. De fet, molts dels sectors unionistes que

abans s'obceaven amb les armes i desoïen aquests arguments ara s'hi agafen desesperats per negar importància a l'anunci de l'IRA, confirmat per la Comissió Internacional per al Decomís.

En aquesta ocasió, però, l'unionisme ha quedat aïllat i en part fracturat per les seves posicions. El Govern britànic dona per bo el desarmament, el Govern irlandès també, i fins i tot els EUA han canviat d'actitud amb el Sinn Féin. L'any passat, per la festassa irlandesa de Sant Patrici, els homes de Gerry Adams es van quedar sense recepció a la Casa Blanca per un robatori i un crim que atribuïen a l'IRA. La setmana passada, però, just després de l'anunci de la inutilització de les armes, el número 2 del Sinn Féin, Martin McGuinness, va anunciar que els EUA els tornaven a obrir les portes i que es reuniria amb el senador demòcrata Ted Kennedy.

Una decisió difícil però inevitable. Cal tenir en compte que no ha estat una decisió fàcil per a la comunitat proirlandesa, sobretot per als sectors re-

publicans, vinculats al Sinn Féin. La frase "Not an inch, not a bullet" ("[Cal no cedir] ni un pam, ni una bala") era de les més repetides a les parets de barris i viles amb majoria proirlandesa.

Alguns mitjans locals arribaren a publicar com a exemple d'aquesta dificultat les resistències a cedir de les brigades de les viles d'Armagh i Derry, i que en el cas de Belfast havien estat el mateix Gerry Adams i el cap d'intel·ligència de l'IRA, Bobby Storey, els qui havien anat a buscar les pistoles una per una.

Entre la comunitat republicana estava clar que aquest pas s'havia de fer davant la pressió que els queia damunt de totes bandes, especialment en un escenari polític marcat pels atemptats de l'11-S als EUA. Però, alhora, rendir les armes amb llum i taquígrafs era percebut com una rendició en tota regla, cosa que trencava un dels principis de l'acord de pau: que no hi hagués ni vencedors ni vençuts. Per això, la fórmula triada: una comissió internacional, presidida per un exgeneral canadenc, comprovaria que es destruïa l'arsenal de l'IRA, i en donarien fe dos religiosos, el capellà catòlic Alex Reid, i l'expresident de l'església metodista a Irlanda, Harold Good.

Però ni aquesta presència religiosa no ha servit per evitar que Ian Paisley di-

L'entrellat

Polònia, final de transició

Libert Ferri

La socialdemocràcia polonesa ha estat arraconada i humiliada. L'hereva del partit comunista ha pagat finalment a les urnes

quatre dècades de foscor i una de corrupció. De ben poc li ha servit la figura institucional i sòbria del president Aleksander Kwasniewski, que ara aprofita les bones relacions amb Bush per buscar-se feina a l'ONU, potser com a secretari general.

La *nomenklatura* de Polònia va ser una de les més espavilades a l'hora de reciclar-se per mantenir-se en el nucli dur del poder polític i econòmic. I entre els que li ho van facilitar cal esmentar Mazowiecki i Balcerowicz, pilars del primer govern no comunista sorgit de la victòria electoral de Solidaritat el 1989.

Van ser ells els que, enlluernats pel mercat, van privatitzar a correu bona part de la propietat estatal a favor dels seus antics administradors i gestors. Si a l'est la burocràcia va trobar en el nacionalisme i el negoci els seus principals refugis de reconversió, els *apparattxiki* de Polònia van poder continuar dedicant-se al negoci i alhora mantenir l'aparell del partit, emblanquinat i "socialdemocratitzat", com a cel protector. Algunes batzegades electorals els van fer fora del govern, però sempre hi acabaven tornant, i reforçats.

Fins que una generació d'electors més joves i ja menys influïts pel mite de la transició pactada entre Solidaritat i els comunistes ha decidit fer neteja. Llàstima, però, que el recanvi sigui una inquietant aliança neocon, de neoliberals i de nacionalcatòlics.

llibertferri@telefonica.net

gués que tot era una enganyifa, i que encara quedaven armes en mans dels dissidents de l'IRA, contraris a l'acord de pau. De fet, el periodista Henry MacDonald destacava la setmana passada a *The Guardian* que hi havia una petita part de l'arsenal que la Comissió no controlaria. Segons deia, es tractava d'armes lleugeres que el Govern britànic i l'IRA havien pactat que es quedaven en mans del grup, teòricament per controlar les dissidències i per a l'autodefensa, ja que els grups armats probritànics, UDA i UVF, encara continuen en guerra i sense cap intenció de desarmar-se.

Tot i la recança mostrada pels unionistes, més i menys extremistes, el cas és que el Govern britànic confia que es puguin reprendre les negociacions per tornar a engegar les institucions d'autogovern d'Irlanda del Nord a partir de principi de l'any que ve. Aquest calendari el

marcarà el resultat dels informes d'octubre i gener que ha de fer la comissió internacional que segueix l'estat del compliment de la pau a la zona. Caldrà veure què fa aleshores Paisley, que ara mateix es troba en un bon atzucac on ha arrossegat tota la comunitat unionista que el votà en les darreres eleccions i que, alhora, el féu el seu líder. Paisley s'ha dedicat tota la vida a criminalitzar els nacionalistes irlandesos, a postular-se com l'únic capaç d'anorrear-los, i és així com ha destruït diversos intents de negociació des que va reesclatar el conflicte el 1969 i com ha fet quedar com a traïdors els altres líders unionistes que no es volien quedar en l'immobilisme. Ara, però, es troba amb la paradoxa que si, finalment, als seus setanta-nou anys, vol acabar la carrera política sent primer ministre d'Irlanda del Nord, només ho podrà fer tenint com a viceprimer ministre Gerry Adams o Martin McGuinness, les seves dues bèsties negres. Els més optimistes diuen que Paisley no baixarà del burro fins a mitjan any que ve; per contra, d'altres no hi veuen solució mentre ell lideri el principal partit de la comunitat unionista a Irlanda del Nord.

Oriol Cortacans

L'IRA no ha volgut que la destrucció del seu arsenal s'interpretés com una rendició